

PLAN HIGIENY

Plan higieny obejmuje:

1. Podział środowiska szpitalnego.
2. Preparaty użytkowane w procesie utrzymania czystości.
3. Sprzęt użytkowany podczas sprzątania i techniki posługiwania się nim.
4. Ogólne zasady dotyczące sprzątania.

I. PODZIAŁ ŚRODOWISKA SZPITALNEGO

Środowiska szpitalne dzieli się na obszary i strefy sanitarne. W szpitalu występują dwa obszary: medyczny oraz administracyjno-gospodarczy i techniczny.

W ramach obszaru medycznego występują strefy sanitarne (od I-IV) charakteryzujące się różnym poziomem ryzyka przeniesienia zakażenia:

Stopień czystości określa:

- powierzchnie wolną od zanieczyszczenia substancjami organicznymi
- powierzchnie zanieczyszczone substancjami organicznymi – skażone

Strefa I – „*Ciągłej czystości*” – obszar mycia, brak możliwości lub znikome prawdopodobieństwo skażenia biologicznego. Do utrzymania czystości należy stosować wyłącznie środki myjące.

Strefa II – „*Ogólnej czystości*” - niski stopień dezynfekcji, zwiększona możliwość skażenia biologicznego. Wymagany wyższy stopień czystości. Należy używać środka myjącego + dezynfekcja wybranych powierzchni (podłogi, meble).

Strefa III – „*Czystości zmiennej*” – zwiększona możliwość skażenia biologicznego. Wymagany wysoki stopień czystości. Należy używać środka myjąco-dezynfekcyjnego lub myjący i dezynfekcyjny.

Strefa IV – „*Ciągłego skażenia*” – znaczna możliwość skażenia biologicznego. Wymagana czystość najwyższego stopnia. Należy używać środka myjąco-dezynfekcyjnego lub myjący + dezynfekcyjny.

Jako kryterium definiujące rzeczywisty poziom zagrożenia przyjęto zasadę podziału środowiska szpitalnego na dwie, umownie nazywane strefy, **strefę bezdotykową i strefę dotykową**.

- **strefa bezdotykowa** – obejmuje wszystkie powierzchnie, które są rzadko albo niedotykane przez ręce pacjenta lub personelu.

Ryzyko kontaminacji tych obszarów, a tym samym przeniesienia występującej tam flory na pacjenta jest niewielkie.

W strefie bezdotykowej stosuje się mycie lub dezynfekcję powierzchni z częstotliwością przynależną do strefy sanitarnej.

Strefa bezdotykowa to: podłogi, cokoły, ściany, lampy, okna, żaluzje/rolety, kratki wentylacyjne, parapety, kaloryfery, drzwi (z wyłączeniem klamki), futryny, lampy oświetleniowe i bakterioobójcze, tablice, gabloty.

- **strefa dotykowa** - obejmuje wszystkie powierzchnie, z którymi ręce pacjenta lub personelu kontaktują się często i istnieje prawdopodobieństwo skażenia ich florą pacjenta.

W strefie dotykowej stosuje się dezynfekcję.

Strefa dotykowa to: klamki, uchwyty, kontakty, ramy łóżka, poręcze, siedziska i oparcia krzeseł, foteli, stojaki do kroplówek, słuchawki telefoniczne, klawiatura komputerowa i sprzętu medycznego, baterie kranowe, wieszaki/wysięgniki, dzwonki, przyciski dozowników niełokciowych.

II. PREPARATY UŻYTKOWANE W PROCESIE UTRZYMANIA CZYSTOŚCI

W procesie utrzymania czystości użytkowane są preparaty myjące (w tym do usuwania zanieczyszczeń ręcznie i maszynowo), dezynfekujące, konserwujące.

Preparaty myjące

Preparaty myjące - powinny cechować się wysoką skutecznością mycia, czyli zdolnością do szybkiego usuwania brudu i łatwo wypłukiwać się z mytej powierzchni.

Wymagania dotyczące preparatów myjących:

1. brak ujemnego wpływu na myte powierzchnie - zawarte w nich związki chemiczne nie mogą uszkadzać czyszczonych powierzchni i sprzętów
2. łatwość użytkowania - możliwość zastosowania systemów dozujących, wykorzystania urządzeń spryskujących z zastosowaniem w butelkach z dozownikiem.
3. możliwość stosowania w sposób tradycyjny (mycie ręczne) lub maszynowy
4. przeznaczone do mycia sanitariatów - powinny posiadać właściwości czyszczące, usuwać kamień z wody i moczu, rdzy, osadów z tłuszczu i mydła przy codziennym stosowaniu na wszystkie kwasoodporne powierzchnie.
5. przeznaczone do mycia powierzchni emaliowanych, ceramicznych, chromowanych powinny być łatwe do dozowania i nanoszenia na czyszczoną powierzchnię, nie powinny pozostawiać smug, rysować powierzchni, korodować.

Preparaty dezynfekcyjne i myjąco-dezynfekcyjne

Preparaty dezynfekujące - powinny zapewniać skuteczność dezynfekcji dla określonego spektrum przy zastosowaniu minimalnych stężeń roztworów roboczych gwarantujących to spektrum.

Niezależnie od swojej postaci (koncentrat, tabletki, proszek) powinny posiadać dobrą rozpuszczalność tak, by roztwór nie pozostawał na powierzchni w postaci osadu.

Wymagania dotyczące preparatów dezynfekcyjnych i myjąco-dezynfekcyjnych:

1. Powinny umożliwiać wykonywanie procedur jednoetapowych.
2. Powinny je cechować:
  - a. szerokie spektrum działania
  - b. łatwość sporządzania roztworów roboczych
  - c. całkowita rozpuszczalność w wodzie zimnej lub pokojowej.
  - d. możliwość stosowania w obecności pacjentów (brak działania drażniącego i uczulającego)
  - e. jak najkrótszy czas dezynfekcji wymagany dla żądanego spektrum
  - f. brak niekorzystnego oddziaływania na dezynfekowane powierzchnie (matowienie, przebarwienie, korozja)
  - g. odpowiednią trwałość roztworów użytkowych (parametr określający czas oraz warunki w jakich można przechowywać i użytkować roztwór preparatu bez obawy, że straci on w części lub w całości właściwości biobójcze)

3. Nie dopuszcza się mieszania ze sobą różnych preparatów dezynfekcyjnych. ani preparatów myjących z dezynfekcyjnymi
4. Przygotowywanie roztworów roboczych oraz ewentualna neutralizacja powierzchni po dezynfekcji powinna odbywać się zgodnie z zaleceniami producenta preparatu dezynfekcyjnego.

A. Preparaty przeznaczone do dezynfekcji powierzchni dużych:

- substancją aktywną w preparacie są: związki tlenowe lub czwartorzędowe związki amoniowe lub glutoprotamina,
- nie zawierają w składzie związków chloru, aldehydów, fenolu
- zalecane jest stosowanie płynu myjąco-dezynfekcyjnego, nie wymagającego spłukiwania
- preparat wykazuje zakres działania na: bakterie, grzyby, wirusy, prątki gruźlicy, a w przypadku wzmożonego reżimu sanitarnego dodatkowo na spory,
- żądany czas działania preparatu w zakresie powyższego spektrum – 15 minut (maksymalnie 30 minut)
- powinny umożliwiać dezynfekcję powierzchni kontaktujących się z żywnością

Metody dezynfekcji powierzchni dużych:

- a) **znaczne zabrudzenie powierzchni bez zanieczyszczeń organicznych** – należy przeprowadzić 2 następujące po sobie czynności, w kolejności:
  1. mycie,
  2. dezynfekcja z użyciem preparatu dezynfekcyjnego,
- b) **nieznaczne zabrudzenie powierzchni** – należy przeprowadzić jednocześnie mycie i dezynfekcję z użyciem preparatu myjąco-dezynfekcyjnego

Dezynfekcja powierzchni dużych z użyciem preparatu dezynfekcyjnego:

- proces dezynfekcji powinien być poprzedzony myciem powierzchni z użyciem środków myjących
- środek myjący powinien być zmyty z powierzchni przy użyciu czystej wody,
- preparat dezynfekcyjny należy nakładać wyłącznie na powierzchnię suchą,
- w wiaderku z preparatem dezynfekcyjnym można zanurzyć wyłącznie mopy czyste,
- zdezynfekowana powierzchnia powinna pozostać wilgotna przez żądany czas dezynfekcji,
- po upływie żadanego czasu dezynfekcji nie spłukiwać powierzchni czystą wodą, chyba, że producent zaleca inaczej

Dezynfekcja powierzchni dużych z użyciem preparatu myjąco-dezynfekcyjnego:

- preparat myjąco-dezynfekcyjny należy nakładać wyłącznie na powierzchnię suchą, w wiaderku z preparatem myjąco-dezynfekcyjnym można zanurzyć wyłącznie mopy czyste,
- powierzchnia powinna pozostać wilgotna przez żądany czas dezynfekcji, - po upływie żadanego czasu dezynfekcji nie spłukiwać powierzchni czystą wodą, chyba, że producent preparatu zaleca inaczej

B. Preparaty dezynfekcyjne przeznaczone do dekontaminacji zanieczyszczeń organicznych:

- zalecaną substancją aktywną są związki chloru,
- preparat wykazuje zakres działania na: bakterie, wirusy, grzyby, prątki gruźlicy, a w przypadku wzmożonego reżimu sanitarnego dodatkowo na spory
- żądany czas działania preparatu dla powyższego spektrum 15 minut (maksymalnie 30 minut), w stężeniach na zanieczyszczenia organiczne,
- dozowanie roztworu preparatu na skażonej powierzchni odbywa się przez przetarcie (nie dopuszcza preparatu w rozprysku).

Dekontaminacja zanieczyszczenia organicznego zawsze musi poprzedzać proces właściwej dezynfekcji powierzchni zanieczyszczenia.

C. Preparaty dezynfekcyjnych przeznaczonych do dezynfekcji sanitariatów:

- zalecaną substancją są związki chloru
- zalecane jest jednoczesne stosowanie preparatu do mycia i dezynfekcji,
- preparat wykazuje zakres działania na: bakterie, grzyby, wirusy, prątki gruźlicy, a w przypadku wzmożonego reżimu sanitarnego dodatkowo na spory,
- żądany czas działania preparatu 15 minut – w stężeniach na zanieczyszczenia organiczne.

D. Preparaty dezynfekcyjne przeznaczone do dezynfekcji wyrobów medycznych

Wymagania dotyczące preparatów:

- substancją aktywną w preparacie są: związki tlenowe lub czwartorzędowe związki amoniowe lub glutoprotamina lub związki chloru
- nie zawierają w składzie aldehydów
- preparat wykazuje zakres działania na: bakterie, grzyby, wirusy, prątki gruźlicy, a w przypadku wzmożonego reżimu – dodatkowo spory
- żądany czas działania preparatu w zakresie powyższego spektrum – nie dłużej niż 2 godziny, również w stężeniach na zanieczyszczenia organiczne

Metody dezynfekcji wyrobów medycznych:

a) dezynfekcja przez zanurzenie w roztworze preparatu dezynfekcyjnego

- wymagana jest w stosunku do wyrobów mających kontakt z materiałem organicznym (wielorazowe miski nerkowate, baseny, kaczki, słoje do zbiórki moczu, słoje do ssaków, zanieczyszczone podkładki pod baseny jednorazowe),
- dezynfekcję przeprowadzać w zamkniętych pojemnikach,
- przed zanurzeniem w roztworze środka dezynfekcyjnego należy opróżnić naczynie z zawartości
- przedmiot powinien być całkowicie zanurzony w roztworze preparatu przez żądany czas dezynfekcji,
- po zakończeniu dezynfekcji przedmiot należy dokładnie spłukać pod bieżącą wodą,
- przechowywać w sposób umożliwiający szybkie wyschnięcie po umyciu.
- preparat dezynfekcyjny wymieniać jeden raz na dobę lub częściej w przypadku znacznego zabrudzenia,

Należy dokumentować czas prowadzenia dezynfekcji (godzina rozpoczęcia i zakończenia dezynfekcji, podpis osoby wykonującej)

b) dezynfekcja przez przetarcie roztworem preparatu dezynfekcyjnego

- wymagana w stosunku do wyrobów, które nie miały kontaktu z materiałem organicznym (wielorazowe miski do mycia pacjentów, podkładki pod baseny jednorazowe),
- miski do mycia chorych – dezynfekcję przeprowadza się po wcześniejszym umyciu miski (powierzchnie zewnętrzne i wewnętrzne miski)
- podkładki pod baseny – dezynfekcję przeprowadza się bezpośrednio po użytkowaniu przez pacjenta,
- po zakończeniu czasu dezynfekcji wyżej wymienione przedmioty umyć pod bieżącą wodą
- przechowywać w stanie umożliwiającym szybkie wyschnięcie

E. Dezynfekcja stref dotykowych- przeprowadzana jest w sposób - przez przecieranie z użyciem wielorazowej ściereczki (koloru żółtego) lub ściereczki jednorazowej, nawilżonej preparatem do dezynfekcji dużych powierzchni.

F. Dezynfekcja zabawek- metody dezynfekcji:

- a) zanurzeniowa - przeprowadzana jest z użyciem preparatów do dezynfekcji wyrobów medycznych (z wyjątkiem chlorowych), w wydzielonych i zamykanych pojemnikach.
- b) przez przetarcie - stosowana jest z użyciem gotowych chusteczek myjąco-dezynfekcyjnych. Do dezynfekcji zabawek użytkować preparaty dopuszczone do stosowania w oddziałach dziecięcych.

G. Dezynfekcja napromienników lamp bakteriobójczych – przeprowadzana jest w sposób przez przecieranie preparatem zawierającym 96 % alkohol etylowy.

Należy udokumentować każdorazowe przygotowanie roztworu preparatu dezynfekcyjnego umieszczając opis na pojemniku lub w widocznym miejscu w pomieszczeniu, gdzie ten pojemnik się znajduje.

Opis powinien zawierać informacje: nazwa preparatu, stężenie robocze roztworu, data i godzina przygotowania roztworu, nazwiskiem osoby przygotowującej roztwór.

Do przygotowania roztworu roboczego należy używać wyłącznie profesjonalnych dostarczonych przez producenta i przeznaczonych do określonego preparatu miarek, dozowników itp.

O ile użytkowane są stacjonarne urządzenia dozujące powinny być dostępne w poszczególnych komórkach organizacyjnych, bez konieczności transportu roztworów roboczych na duże odległości.

Preparaty konserwujące

Powłoki konserwujące podłogi na bazie polimerów powinny:

1. Być odporne na działanie środków dezynfekcyjnych.
2. Tworzyć trwałą ochronną warstwę wodoodporną, nie niszczyć powierzchni podłóg, być odporne na osadzanie się brudu i zarysowania, łatwe do usuwania smug np. z gumy.
3. Powinny być dostosowane do wszystkich rodzajów podłóg z wyjątkiem dywanowych oraz do powierzchni podłóg przewodzących ładunki elektryczne (Blok Operacyjny, OAiIT).

Preparaty do gruntownego mycia

Preparaty do gruntownego mycia powinny:

1. szybko i skutecznie usuwać stare warstwy powłok akrylowych i wszelkiego rodzaju zabrudzenia
2. dawać możliwość użytkowania ręcznego lub maszynowego

III. SPRZĘT UŻYWANY PODCZAS SPRZĄTANIA I TECHNIKI POSŁUGIWANIA SIĘ NIM

Sprzątanie jest zabiegiem higienicznym prowadzącym do usunięcia z powierzchni zanieczyszczeń wraz ze znajdującymi się drobnoustrojami. Aby sprzątanie było skuteczne powinno być przeprowadzone z określoną częstotliwością i w określony sposób.

Do mycia poszczególnych powierzchni górnych stosuje się ściereczki wielokrotnego użycia z zachowaniem kolorów:

- kolor niebieski do mycia mebli, szafek, parapetów, sprzętu ruchomego i nieruchomego w obrębie oddziałów
- kolor czerwony do mycia sanitariatów, łazienek, kąpek sanitarnych w salach pacjentów (zewnątrznie muszle, bidety, pisuary, deski sedesowe, spłuczki)
- kolor żółty do dezynfekcji strefy dotykowej

Ściereczki jednorazowe koloru białego.

Kolejność czynności porządkowych:

- usunięcie śmieci, umycie koszy,
- mycie powierzchni górnych – parapety, szafki, ramy łóżek, ścianki itp.
- odsunięcie łóżek, szafek i mycie obrzeży sali,

- mycie środka sali (ruchy półkoliste - zygzakowate tzw. ósemki

Kolejność sprzątania pomieszczeń oddziału:

- sale chorych,
- dyżurki,
- gabinety zabiegowe,
- łazienki,
- sanitariaty,
- socjalne
- korytarze
- brudownik – składzik porządkowy

Kuchenki Oddziałowe sprzątane po każdym posiłku.

Częstotliwość wykorzystania sprzętu codziennie do mycia i dezynfekcji powierzchni oraz wykonywania prac gruntownych.

Konserwacja powierzchni podłogowych (1 x na 6 miesięcy) i utrzymanie w należytym stanie zgodnie z techniką opracowaną przez Wykonawcę z uwzględnieniem rodzaju wykładziny, powierzchni i użytych środków. Przy wykonywaniu tej usługi należy jej termin i zakres uzgodnić z oddziałową lub kierownikiem komórki organizacyjnej.

Należy odstąpić od nakładania akrylu w przypadku gdy:

- personel, pacjenci skarżą się np. na drażniący zapach,
- powierzchnia podłogi jest niedoczyszczona, z resztkami starej powłoki,
- akryl źle rozprowadza się po powierzchni, klei,
- tworzą się na powierzchni grudki, smugi,
- następuje odbarwienie wykładziny.

Źle położony akryl (prześwitująca jałowa podłoga, miejscami zgrubienia, grudki, klejąca się powierzchnia itp.) dyskwalifikuje właściwe wykonanie usługi. Po wykonaniu usługi zostanie przeprowadzona ocena jakości akrylowania powierzchni na danym odcinku.

Wykonawca odpowiada za wszystkie uszkodzenia powierzchni i wyposażenia wynikłe na skutek niewłaściwie wykonywanej usługi.

Rodzaj sprzętu:

Sztyl + nakładki do mycia bezdotykowego

Mopy – nakładki z kieszeniami wg kodu koloru:

- mopy „niebieskie” do mycia z obszyciem niebieskim lub elementami niebieskimi lub niebieskie (kolor łatwy do zidentyfikowania) bawełniane lub mieszanka bawełny i poliestru, z „jęzorami” (za wyjątkiem używanych w moboxach) co umożliwia bezdotykowe płukanie mopa
- mopy „czerwone” do dezynfekcji z obszyciem czerwonym lub elementami czerwonymi lub czerwone (kolor łatwy do zidentyfikowania) mieszanina bawełny z poliestrem bez „jęzorów” mocujących do uchwytu
- mopy o twardych włóknach służące do szorowania
- mopy o gęstym splocie (np. mikrofaza) do polerowania (podłóg, fliz, lamperii itp.)

Mopy powinny być: chłonne, odporne na działanie wybielaczy, z możliwością wielokrotnego prania, po użyciu zawsze oddawane do pralni (temp. Prania min. 90°C) o właściwościach antystatycznych.

Zebrane mopem zanieczyszczenia zbieramy przy użyciu łopatki.

Ściereczki wielokrotnego użycia (kod koloru jak wyżej) powinny być łatwo wchłaniające, o odpowiedniej wielkości (około 40cmx40cm), kolory powinny być odporne na wysoką temperaturę prania (95°C) i środki dezynfekcyjne.

- jednorazowe (stosowane do mycia i dezynfekcji na salach porodowych, w aptece w obszarze przygotowywania leków cytostatycznych, salach, operacyjnych, noworodkowych) po zużyciu traktowane jako odpad medyczny zakaźny.

Pady maszynowe do szorowania, polerowania – twardość dostosowana do użytej powierzchni, wydzielone dla danego oddziału, po zużyciu traktować jak odpad medyczny, tarcza szczotkowa maszynowa (nakładka do mycia płytek podłogowych) wielokrotnego użycia, po użyciu na danym, oddziale zawsze poddana procesowi mycia i dezynfekcji.

Moboxy – pojemniki na mopy z pokrywą stosowane w części medycznej szpitala

Zestaw jednowiaderkowy stosowany tylko do sprzątania archiwum

W skład zestawu jedno wiaderkowego wchodzi:

- jedno wiadro poj. 15-25 litrów
- wyciskarka
- stelaż metalowy
- koszyczek na drobny sprzęt (worki foliowe, pojemniki ze spryskiwaczem, ściereczki do mycie i dezynfekcji (czerwone, żółte, niebieskie) itp.
- sztyl z nakładką
- mopy do mycia i dezynfekcji
- łopatką

Sposób sprzątania systemem jednowiaderkowym:

1. Wiadro napełnić roztworem wodnym środka myjącego i ustawić na stelażu. Środka myjącego powinno być tyle, aby mopa, można było w nim dokładnie zamoczyć.
2. Wyciskarkę założyć na wiadro.
3. Przygotować czystego, suchego mopa do mycia, chwycić ręką za „kieszeń” mopa, zamoczyć w środku myjącym, odcisnąć w wyciskarce położyć na sprzątaną podłogę frędzlami do spodu.
4. Złamać uchwyt, założyć mopa, zamknąć uchwyt i następnie zmywać fragment podłogi (ruchem ósemkowym zawsze w kierunku wyjścia) do momentu zabrudzenia mopa.
5. Złamać nakładkę, ściągnąć z nakładki mopa i brudny odłożyć do prania.
6. Postępować z następnymi czystymi mopami jak wyżej do momentu zmycia całej powierzchni podłogi.

W przypadku bardzo brudnej powierzchni stosować tzw. metodę dwóch mopów. Jednym mopem rozprowadzić dużą ilość środka myjącego, a drugim suchym mopem zebrać roztwór z rozpuszczonym brudem z powierzchni i mopy odłożyć do prania.

Sposób dezynfekcji systemem jednowiaderkowym

W przypadku przeprowadzania dezynfekcji, technika nanoszenia mopem „czerwonym” roztworu preparatu dezynfekcyjnego na powierzchnię podłogi jest taka sama, jak technika mycia podłogi. Mopy powinny być na tyle wilgotne, aby pozostawić posadzkę mokrą na czas wymagany dla osiągnięcia pełnej skuteczności przez preparat dezynfekcyjny. Sposób sprzątania i dezynfekcji za pomocą zestawu jedno wiaderkowego eliminuje płukanie mopa niebieskiego i czerwonego.

Uwaga: Wózek jedno wiaderkowy stosujemy w wyjątkowych przypadkach, gdy sprzątanie dot. małych pomieszczeń w których każdorazowo po oderwaniu mopa od podłoża wymienia się na czysty. Metoda sprzątania przy użyciu tego wózka jedno wiaderkowego wyklucza płukanie mopów w roztworze środka.

Zestaw dwuwiaderkowy stosowany w części administracyjnej i technicznej (poza komórkami medycznymi)

- dwa wiadra poj. 15-25 litrów w kolorach czerwonym i niebieskim
- wyciskarka
- stelaż metalowy
- koszyczek na drobny sprzęt (worki foliowe, pojemniki ze spryskiwaczem, ściereczki do mycie i dezynfekcji (czerwone, żółte, niebieskie) itp.
- sztyl z nakładką
- mopy do mycia i dezynfekcji
- łopatką

Sposób sprzątania systemem dwuwiaderkowym:

1. Wiadro niebieskie napełnić roztworem wodnym środka myjącego i ustawić na stelażu. Środka myjącego powinno być tyle, aby mopa, można było w nim dokładnie zamoczyć.
2. Wiadro czerwone napełnić czystą wodą i ustawić go z przodu wózka. Wody powinno być tyle, aby mopa można było w niej dokładnie wypłukać.
3. Wyciskarkę założyć na obydwa wiadra. Ale w ten sposób, aby woda lub roztwór wodny środka myjącego w trakcie wyciskania zawsze spływał do wiadra czerwonego.
4. Przygotowany czysty, suchy mop do mycia, zaczepić za pomocą jęzora do uchwytu z kijem. Złamać uchwyt, założyć mopa, zamknąć uchwyt.
5. Zanurzyć mop w roztworze środka myjącego, wycisnąć, założyć na uchwyt, zmyć fragment podłogi (ruchem ósemkowym zawsze w kierunku wyjścia) do momentu zabrudzenia mopa.
6. Złamać nakładkę, ściągnąć z nakładki mopa tak aby mop pozostał zaczepiony na "jęzorzem".

7. Zamknąć nakładkę, brudny mop wypłukać w wodzie, wycisnąć, zanurzyć w środku myjącym, wycisnąć ponownie i zmywać dalszy fragment podłogi.

W przypadku bardzo brudnej powierzchni stosować tzw. metodę dwóch mopów. Jednym mopem rozprowadzić dużą ilość środka myjącego, a drugim suchym mopem zebrać roztwór z rozpuszczonym brudem z powierzchni i mopy odłożyć do prania.

Sposób dezynfekcji systemem dwuwiaderkowym

W przypadku przeprowadzania dezynfekcji, technika nanoszenia mopem „czerwonym” roztworu preparatu dezynfekcyjnego na powierzchnię podłogi jest taka sama, jak technika mycia podłogi. Mopy powinny być na tyle wilgotne, aby pozostawić posadzkę moką na czas wymagany dla osiągnięcia pełnej skuteczności przez preparat dezynfekcyjny. Sposób dezynfekcji za pomocą zestawu dwu wiaderkowego eliminuje płukanie mopa czerwonego. Mopy powinny być wymieniane po przejściu z jednego pomieszczenia do drugiego lub po widocznym ich zabrudzeniu

Uwaga: Cały czas w trakcie pracy należy kontrolować optycznie stopień czystości roztworów znajdujących się w wiadrze.

Zestaw do sprzątania przy użyciu moboxów stosowany w części medycznej szpitala

W skład zestawu wchodzi:

- 3 pojemniki moboxy (klipsy koloru czerwonego, niebieskiego i żółtego)
- stelaż metalowy
- 2 półki z kuwetami
- 3 wiaderka 6-litrowe z podziałką koloru niebieskiego, żółtego i czerwonego
- uchwyt do zamontowania kija z nakładką
- sztyl z nakładką oraz mopy zgodnie z kodem koloru
- ściereczki zgodnie z kodem koloru
- łopatką
- ruszt na worki (na odpady)

Sposób sprzątania i dezynfekcji zestawem

1. Sposób przygotowania moboxów do pracy:

a) przygotowaną ilość mopów zgodnie z planowaną ilością zabiegów i powierzchnią do sprzątania zalewamy w moboxach odpowiednią ilością środka myjącego. Mopy układamy frędzlami do góry, zalewamy roztworem a następnie wszystkie mopy odwracamy w moboxie włosiem do dołu.

b) przygotowaną ilość mopów do dezynfekcji powierzchni zgodnie z planowaną ilością zabiegów i powierzchnią do dezynfekcji zalewamy w moboxie roztworem środka dezynfekcyjnego o właściwościach myjąco- dezynfekcyjnych lub dezynfekcyjnych. Mopy układamy frędzlami do góry, zalewamy roztworem a następnie wszystkie mopy odwracamy w moboxie włosiem do dołu.

Uwaga: jeden mop może wchłonąć do około 1,5 l roztworu płynu myjącego lub dezynfekcyjnego i można nim umyć około 250 m² powierzchni. Zalecana ilość środka na 10 sztuk mopów to około 5 litrów.

c) zalane roztworem środków dezynfekcyjnych lub myjących mopy zamykamy hermetycznie pokrywami moboxów i zużywamy w ciągu 12 godzin od przygotowania. Datę i godzinę przygotowania mopów do dezynfekcji i mycia zapisujemy w zeszycie.

d) w przypadku gdy ilość mopów przygotowanych jest zbyt mała, po umyciu i dezynfekcji moboxów postępujemy jak wyżej uzupełniając brakującą ilość mopów, wpisując w zeszyt nową godzinę.

e) *przygotowane moboxy umieszczamy na wózku dnem do góry a przystępując do sprzątania i dezynfekcji odwracamy pobierając odpowiednią potrzebną ilość mopów do sprzątania. W czasie mycia, dezynfekcji powierzchni nie zamykać moboxów Nie wykorzystane mopy zamykamy i pojemnik odwracamy.*

2. Przygotować wózek do pracy, ułożyć na nim moboxy (opis przygotowania moboksów j.w) do góry dnem

3. Do małego niebieskiego wiaderka wlać środek do mycia powierzchni pionowych i ustawić na wózku. Do mycia tych powierzchni używać ściereczek niebieskich a na salach operacyjnych jednorazowych

4. Do małego żółtego wiaderka wlewamy roztwór środka dezynfekcyjnego i ustawiamy na wózku. Do dezynfekcji stosujemy ściereczki koloru żółtego w salach operacyjnych, porodowych, noworodkowych jednorazowe.

5. Do małego czerwonego wiaderka wlać środek do mycia pomieszczeń sanitarnych i ustawić na wózku

Do mycia w/w powierzchni używać ściereczek czerwonych.

6. W czasie mycia lub dezynfekcji należy czyste mopy pobierać z moboxów ręcznie i nakładać na uchwyt z podłogi lub bezpośrednio za pomocą nakładki z moboxu. Każdorazowo po zabrudzeniu włożyć do worka przygotowanego do pralni. Mop myjący uważamy za brudny po oderwaniu go od podłoża lub w wypadku mopa dezynfekcyjnego jeżeli mop nie zostawia odpowiedniej ilości środka dezynfekcyjnego niezbędnego do przeprowadzenia skutecznej dezynfekcji lub po oderwaniu go od podłoża

7. Mycie i dezynfekcja zestawu do sprzątania powinna odbywać się w wydzielonym miejscu tymi samymi środkami do mycia i dezynfekcji jakich używamy do sprzątania i dezynfekcji pomieszczeń.

8. W trakcie sprzątania sal operacyjnych, porodowych, noworodkowych używać moboxów z mopami zalanymi środkiem o właściwościach dezynfekcyjno-myjących.

Zestaw dwu wiaderkowy z kuwetami stosowany w część administracyjnej i technicznej (poza komórkami medycznymi)

W skład zestawu wchodzi:

- stelaż metalowy
- 3 półki / kuwety
- 2 wiadra 18 litrowe koloru czerwonego i niebieskiego
- wyciskarka
- ruszt na worki na śmieci 120 litrowe z klipsami
- ruszt na worki na brudne mopy i ściereczki
- sztyl z nakładką
- mopy czerwone i niebieskie
- łopatką

Sposób sprzątania zestawem dwu wiaderkowym z kuwetami:

Przed przystąpieniem do pracy należy umieścić na półkach – kuwetach, worki foliowe, papier toaletowy, ręczniki jednorazowe, płyny myjące w spryskiwaczu, środki do mycia lub dezynfekcji, założyć worki na ruszty a następnie:

1. Wiadro niebieskie napełnić roztworem środka myjącego i ustawić na stelażu wózka
2. Wiadro czerwone napełnić czystą wodą w takiej ilości aby można było łatwo płukać mopa.
3. Wyciskarkę założyć na oba wiadra, ale w ten sposób, aby woda lub roztwór wodny środka myjącego w trakcie wyciskania zawsze spływał do wiadra czerwonego z wodą.
4. Przygotowany mop niebieski (do sprzątania) zaczepić za pomocą „jęzora” do uchwytu z kijem
5. Zanurzyć mop w roztworze środka myjącego, wycisnąć, założyć na uchwyt, zmyć fragment podłogi (ruchem ósemkowym zawsze w kierunku wyjścia) do momentu zabrudzenia mopa
6. Złamać nakładkę, ściągnąć z nakładki mopa, tak aby pozostał zabezpieczony na „jęzorku”
7. Zamknąć nakładkę, brudny mop wypłukać w wodzie, wycisnąć, zanurzyć w środku myjącym, wycisnąć ponownie i zmywać dalszy fragment podłogi.

W przypadku bardzo brudnej powierzchni podłogi stosować tzw. metodę dwóch mopów. Jednym mopem rozprowadzić dużą ilość środka myjącego, a drugim mopem suchym zebrać roztwór z rozpuszczonym brudem z powierzchni podłogi.

Sposób dezynfekcji zestawem dwu wiaderkowym z kuwetami:

W przypadku przeprowadzania dezynfekcji, technika nanoszenia mopem czerwonym preparatu roztworu dezynfekcyjnego na powierzchnię podłogi jest taka sama jak technika mycia podłogi. Mopy czerwone powinny być na tyle wilgotne, aby pozostawić posadzkę moką na czas wymagany dla osiągnięcia pełnej skuteczności przez preparat dezynfekcyjny. Płukanie mopa jest wykluczone. Po oderwaniu mopa od powierzchni lub gdy mop zostawia zbyt mało środka dezynfekcyjnego należy wymienić go na nowy.

Mopy Kurzowe

Sprzęt składa się z :

- metalowej nakładki długości około 110cm
- kija
- mopów bawełnianych typu Cottona o długości około 110cm

Sposób sprzątania mopami typu Cottona:

1. Przygotować sprzęt do pracy:

- lekko zwilżyć mop kurzowego za pomocą spryskiwacza
- nałożyć mopa kurzowego na nakładkę – wsunąć w kieszenie, zawiązać tasemki,

2. Położyć mopa na powierzchni sprzątanej i przesuwając nim w jednym kierunku, bez odrywania od powierzchni zbierać kurz, piasek z powierzchni podłogi

3. Strefy sprzątania mopem kurzowym:

- korytarze SOR-u i Izby przyjęć
- podesty klatek schodowych

4. Po zebraniu kurzu z powierzchni podłogowej przystępujemy do zmywania powierzchni środkami myjącymi wykorzystując odpowiedni sprzęt.

Pozostały sprzęt: maszyny czyszczące, polerujące, odkurzacze w tym wodne oraz drobny sprzęt: łopatkę, szczotki do wc, szczotki pajęczarki, dozowniki na środki myjące itp. szczotki do kaloryferów, gąbki, zmywaki, ściereczki do mycia naczyń i urządzeń w kuchenkach - muszą być łatwe do utrzymania w czystości, odporne na środki dezynfekcyjne. Do prac na wysokościach należy używać drabinek.

Ogólne Wymagania dotyczące używanego sprzętu do mycia i dezynfekcji

1. Wózki do utrzymania czystości powinny być wykonane z materiałów o gładkich powierzchniach, posiadających możliwie najmniejszą ilość ostrych załamów, zakamarków

2. Elementy metalowe powinny być odporne na środki myjące i dezynfekcyjne, nie ulegać korozji.

3. Poszczególne elementy wózków takie jak np. wyciskarki, półki wiadra, kuwety powinny być łatwe do demontażu i dezynfekcji. Kółka powinny być pozbawiane bieżnika, co zapobiega odkładaniu się brudu.

4. Sprzęt powinien być pozbawiony elementów gumowych, drewnianych.

5. Szczoteczki i inne elementy szorujące, powinny być łatwe do wypłukania z brudu oraz odporne na dezynfekcję.

6. Sprzęt umieszczony na danym oddziale powinien być sprzętem nowym nie używanym wcześniej poza szpitalem.

7. Przenoszenie sprzętu pomiędzy innymi komórkami szpitalnymi jest niewskazane za wyjątkiem mopów i ściereczek które przekazywane są do pralni. Wykonawca zobowiązany jest do przedstawienia umowy z profesjonalną firmą pralniczą na wykonanie usługi prania mopów, ściereczek, fartuchów lub w przypadku posiadania własnej pralni dokumentu potwierdzającego, że jest ona nadzorowana przez Państwową Inspekcję Sanitarną i spełnia wszystkie wymagania sanitarne niezbędne do prania szpitalnego.

8. Dopuszcza się stosowanie maszyn czyszczących na dużych powierzchniach ze względu na technologię sprzątania związaną z pielęgnacją położonej powłoki akrylowej oraz okresowym gruntownym doczyszczaniem powierzchni podłogowych. Stosując ten rodzaj sprzętu należy pamiętać, że:

- obudowa maszyny powinna być odporna na środki dezynfekcyjne
- każdorazowo przed wprowadzaniem maszyny na oddział należy ją dokładnie umyć i zdezynfekować (zewnątrzne powierzchnie)
- maszyny używać do sprzątania okresowo tak aby nie zakłócać pracy oddziału zawsze w uzgodnieniu z personelem oddziału.

9. Sprzęt powinien być sprawny, nie powodować uszkodzeń mytych powierzchni.

10. Sprzęt do sprzątania powinien być dostosowany do specyfiki oddziału.

IV. OGÓLNE ZASADY DOTYCZĄCE SPRZĄTANIA

1. Czynności sprzątania powinny być przeprowadzane przez przeszkolony personel firmy sprzątajacej. Zgodnie z Planem Higieny powinna uwzględniona być częstotliwość i rodzaj poszczególnych czynności przynależnych do obszaru i strefy. Sprzątanie pomieszczeń winno uwzględniać wszystkie powierzchnie i cały sprzęt będący wyposażeniem.
2. Godziny sprzątania powinny być dostosowane do specyfiki komórki organizacyjnej i nie zaburzać organizacji pracy personelu medycznego.

3. Osoby utrzymujące czystość są zobowiązane do przestrzegania zasad postępowania wzmożonego reżimu sanitarnego (np. wierzchniej części odzieży, stosowania rękawic/masek, mycia/ dezynfekcji rąk).
4. Osoby wykonujące czynności sprzątania powinny być zabezpieczone w odpowiednią odzież ochronną i środki ochrony osobistej.
5. Wszystkie procedury/ instrukcje postępowania, karty charakterystyki stosowanych przez firmę preparatów niebezpiecznych powinny być dostępne wszystkim osobom wykonującym usługę sprzątania.
6. Nie wolno zmieniać zalecanego przez producenta sposobu postępowania (np. używać w innym niż przewidziane stężeniu, do innego rodzaju powierzchni, innego czasu ekspozycji).
7. Ilość mopów i pozostałego sprzętu musi być dostosowana do ilości i rodzaju sprzątanym pomieszczeń i zapewniać ciągłość pracy.
8. Do sprzątania należy stosować mopy jednego kontaktu. Nie wolno używać jednego mopa do kilku pomieszczeń, nawet tej samej strefy. Brudne mopy należy zbierać do wydzielonego worka i po zakończeniu sprzątania przekazać do prania.
9. Do mycia / dezynfekcji należy używać ścierek jednorazowych bądź wielorazowego użytku przystosowanych do prania w wysokich temperaturach. Należy przestrzegać przyjętego kodu kolorów ściereczek.
10. Mycie / dezynfekcję należy rozpoczynać od fragmentów uważanych za najczystsze (pod względem fizycznym i bakteriologicznym), kończąc na fragmentach uważanych za najbardziej zabrudzone, poruszając się w jednym kierunku. Za najczystsze uważa się przedmioty położone najwyżej.
11. Powyższa zasada dotyczy też poszczególnych pomieszczeń np. sprzątanie należy rozpoczynać od pomieszczeń socjalnych, kończąc na izolatkach, sanitariatach.
12. W przypadku powierzchni zanieczyszczonej materiałem biologicznym należy: zebrać materiał biologiczny przy użyciu higroskopijnego materiału jednorazowego (lignina, ręcznik papierowy); usunąć zebrany materiał biologiczny do odpadów medycznych – zakaźnych (worki koloru czerwonego); wykonać dezynfekcję powierzchni przez przetarcie miejsca, na którym znajdował się materiał biologiczny preparatem posiadającym spektrum B, F, V, Tbc; pozostawić preparat na powierzchni w czasie 15 minut.
13. Bezpośrednio po zakończeniu sprzątania i usunięciu roztworów roboczych należy przeprowadzić dezynfekcję i mycie całego wózka do sprzątania. Nie wolno pozostawiać wilgotnych elementów wózka.
14. Na bieżąco dokumentować wykonane czynności sprzątania.